

i když žalobce nevěděl, že zboží bylo ukradeno nebo je alespoň podezřelé, dospěje se k stejnému výsledku. Dání na místo placení jest podle § 1414 obč. zák. úplatné jednání a platí tedy o něm mimo jiné též předpisy o správě pro vady právní a fysické. Věc na místě placení daná měla, jak uvedeno, právní vady, byla vlastníkem, jemuž byla ukradena evinkována a proto může prodatel motocyklu (žalobce) na kupiteli žádati zase původní plnění v penězích. Kupní cena za vylučovaný motocykl není tedy ještě zaplacená, takže trvá výhrada vlastnictví i nadále, takže exekuce je nepřípustná.

Čís. 14179.

Zajišťovací exekuci podle § 5 zák. čís. 4/31 Sb. z. a n. lze povolit jen ohledně dávek, splaných v jednom roce, při čemž nezáleží na tom, zda jde o dávky splatné před nebo po podání žaloby. Počátek této jednoroční doby možno počítati od podání žaloby, jestliže k vydobytí dávek, splatných před podáním žaloby, byla už povolena exekuce podle § 6 cit. zák.

(Rozh. z 15. února 1935, R III 826/34; důvody viz Úr. sb. 1974.)

Čís. 14180.

Pokud pojistník, ujednavší v roce 1906 životní pojištění na markovou měnu německou a domáhající se nyní vyplacení pojistné sumy v měně, která byla v oběhu v Německu v době splatnosti (v roce 1930), nemůže se dovolávat ustanovení státní úmluvy ze dne 4. května 1926, ujednané mezi republikou Československou a královstvím Italským o plnění smluv týkajících se pojištění na život a důchod (čís. 35/27 Sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 16. února 1935, Rv I 252/33.)

Pojistkou danou v Terstu dne 12. ledna 1906 pojistila žalovaná pojišťovna, sídlící v Terstu, žalobce na 20.000 marek, splatných nejpozději dne 14. října 1930. V roce 1928 zaplatila žalovaná pojišťovna žalobci 350 říšských marek, podle tvrzení žalobce jako zálohy, podle zjištění nižších soudů jako část odkupní ceny pojistky zhodnocené podle říšsko-německého zhodnocovacího zákona. Žalobce tvrdě, že žalovaná odpírá mu vyplatiti pojistný obnos proto, že prý měna, na kterou pojistka zněla, zanikla inflací, domáhá se žalobou zaplacení pojistky 19.650 ř. m., případně 11.688 ř. m. jako pojistných premií, jež žalované zaplatil, nebo zaplacení obnosu, jenž dle pojistky mu má býti zaplacen, podle volného uvážení soudu, nejméně však penízem vypočteným na základě přepočtení 20.000 M na 24.000 Kč. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, n e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Podle žalobního tvrzení má žalovaná pojišťovací společnost zaplatiti dluh ze životního pojištění, ujednaného 12. ledna 1906 na markovou

měnu německou, ve měně, která byla v oběhu v Německu v době splatnosti, t. j. 14. října 1930, tudíž v říšských markách, neboť tato měna svou vnitřní hodnotou jest podle žalobce táž, jako měna, ve které bylo pojištění ujednáno. Že žalobní žádost je takto založena, zračí se zřejmě také v žalobním žádání a to v prvním i alternativním návrhu, který zní na říšské marky v jmenovité hodnotě; také podpůrný návrh kotví svým základem v dohodnocení. Založen je tedy žalobní nárok na tom, aby se žalobci jako věřiteli z pojišťovací smlouvy dostalo v době splatnosti vnitřní hodnoty jeho pohledávky. Proto jest právně bezvýznamné, ohražuje-li se žalobce, že nikdy nežádal valorisaci, neboť ze skutkového a právního základu žalobního patrně, že jde o valorisační nárok. Tento nemá v zdejším právu opory (srovn. rozh. čís. 4662, 4355 sb. n. s.) a to ani co do částečného dohodnocení (srovn. rozh. čís. 6910 sb. n. s.), k němuž cílí podpůrný návrh žalobní. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí čís. 13193 dovodil, že ten, kdo uzavírá smlouvu v cizí měně, musí nésti i změny její a podrobuje se v tom směru cizozemským zákonům, tedy v řešeném případě i zákonu z 1. června 1909 (R. G. Bl. S. 515), a postihuje jej také úprava německé měny, k níž došlo zákonem z 30. srpna 1924 (R. G. Bl. II S. 254). Prvním z těchto zákonů prohlášeny noty říšské banky za zákonné platidlo, takže žalobce pozbyl práva žádati výplatu ve zlatě nezajistiv se při smlouvě příslušnou výhradou, druhým zákonem byl stanoven poměr mezi dřívější měnou a novou říšskou markou tak, že se jeden billion marek rovná jedné říšské marce. V důsledku toho jsou právně bezvýznamné vývody žalobcovy, v nichž srovnává vnitřní hodnotu zlaté německé měny dřívější s říšskou markou. Z uvedeného plyne dále, že by měl žalobce nárok jen na mizivý zlomek nové říšské marky, takže plnění se stalo nemožným. Na tomto stavu věci nemůže změnit nic ani státní úmluva ze 4. května 1926, ujednaná mezi republikou Československou a královstvím italským o plnění smluv týkajících se pojištění na život a důchod čís. 35/27 sb. z. a n.). Tato úmluva se sice nevztahuje jen na staré rakouské koruny, jak mylně předpokládá odvolací soud, avšak nemá ustanovení, z něhož by mohl býti vyvozován poměr mezi německou markou a říšskou markou. Podle čl. 6 (2) této úmluvy životní pojištění, která byla sjednána v jiné měně, než ve starých rakousko-uherských korunách a při kterých jsou splněny ostatní podmínky pro zařazení do československého stavu pojištění, budou obě strany plniti také nadále v této měně. V jaké, když by zanikla měna, ve které pojištění byla sjednána, nebo v případě jejího znehodnocení, v jakém poměru k jiné měnové jednotce, není stanoveno. Zůstává proto otevřeno i tu pole pro výklad, jakou měnou by bylo plniti pojišťovací smlouvy sjednané na marku německou. Doplnění pak se může státi jen výkladem, který se podává z vývodů dříve uvedených, totiž z těch, jež se vztahují na osud této měny, poměr její k říšské německé marce a na zákonné předpisy, které poměr ten upravují. Pro řešení sporu tudíž z uvedené úmluvy československo-italské nelze vytěžiti nic. Ani z ustanovení čl. 6 (1) úmluvy té neplyne nic jiného, neboť jedná se v něm toliko o pojišťovací smlouvách, sjednaných na staré rakousko-uherské koruny. Z toho všeho následuje, že možno rozhodnouti spor, aniž by bylo třeba obírat se otázkou, došlo-li ke konečnému a právně účinnému odkupu pojistky. Žalobní nárok na odkupu takovém (zpětné koupi) není ostatně ani založen. Ža-

lobce rovněž neopírá žalobní nárok o zhodnocení podle říšsko-německého zákona ze 16. července 1925 (R. G. B. S. 31). Neprávem se žalobce dovolává také předpisu §§ 7 a 989 obč. zák., jak plyne z důvodů shora uvedeného rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 13193, na něž se odkazuje, aby se ušetřilo opakování. Ani v souzeném případě se žalobce nezajistil smluvně proti změnám cizí měny, a postihují jej proto následky, jak bylo již výše doličeno. V důsledku toho nejde tu ani o obohacení a marně se proto dovolává žalobce § 1447 obč. zák. proti žalované na vrácení zisku z placených premií v německých markách, neboť i tyto stihly vyličené následky znehodnocení měny. Žalobce se proto nemůže důvodně domáhati zaplacení v říšských markách ani pojištěného peníze, ani částky, které na pojistném zaplatil. Také podpůrný žalobní návrh, pro který dovolatel znovu odkazuje na § 7 obč. zák., opírá se v podstatě o dohodnocení; neoprávněnost jeho podává se tudíž z toho, co bylo již uvedeno. Dodati jest jen, že šlo toliko o závazek v německé měně, a nelze proto dovoditi z československých zákonů možnost přepočtu jeho v Kč; ale ani z §§ 988 a 989 obč. zák. nelze dovoditi správnost názoru dovolatele (srov. rozh. čís. 6910 sb. n. s.). Rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 7045 sb. n. s. řeší rozsah odškodnění (§ 365 obč. zák.) při vyvlastnění a nelze proto použití ani zásady z všeobecného úvodu jeho pro souzený případ, který se zakládá na zcela jiném skutkovém podkladě.

Čís. 14181.

Pouhou assignací (příkazem majitele vkladní knížky spořitelně, by vyplátila vklad assignatáři, kterýž příkaz spořitelna přijala a ve svých knihách, nikoliv na vkladním listu poznamenala) bez odevzdání vkladní knížky nenabyl assignatář práva, nedopouštějící výkon exekuce zabavením vkladní knížky ve prospěch assignantova věřitele.

(Rozh. ze dne 16. února 1935, Rv I 2125/33.)

Žalobě se žalobním žádáním, by uznáno bylo právem, že exekuce, povolená žalované Albíně P-ové zabavením vkladu folio č. . . . u spořitelny ve V. a přikázáním tohoto vkladu k vybrání žalované až do výše 7.257 Kč, je nepřípustná, nebylo vyhověno soudu všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolatelka zakládá svůj žalobní nárok na tvrzeném svém vlastnickém právu ke vkladu u spořitelny V., folio..., jehož prý nabyla assignací, provedenou tím způsobem, že dřívější vlastník tohoto vkladu inž. P. udělil této spořitelně příkaz, aby vklad ten byl po jeho uvolnění (t. j. za souhlasu obce G.) vyplacen žalobkyni, že také spořitelna tento příkaz přijala a jej ve svých knihách (tedy nikoliv ve vkladním listu samém) poznamenala. V souzeném případě jest však bezpředmětné jednání o vlastnictví ku vkladu, když jde vpravdě o vlastnictví ku vkladnímu listu, ja-